

Udvalgs-/mødereferat

Referat af møde i
Etisk Udvalg 14. December 2009

[Dagsordens pkt. / Sagstype]

For referat: Nina Holten

Dato for udarbejdelse:
13. januar 2010

Deltagere:

Brian Errebo Jensen
Jeanette Præstegaard
Annemarie Svenningsen
Hanne Munk
Alik Weintraube

Sekretariatsmedarbejder:
Nina Holten

Referat

Ad 1: Velkomst og introduktion til dagsorden

Brian bød velkommen og især til nyt medlem Alik Weintraube

Ad 2: Siden sidst

- Referat fra møde 9. September: ref. havde endnu ikke været på HB grundet presserende emner.
Brian understregede at Etisk Udvalg har betydning og er værdsat som ide-genererende for HB, såvel for bredt overblik som for smallere dilemmaer.
- Brian gjorde udvalget opmærksom på Sundhedsstyrelsens Rapport "Etik i forebyggelse og Sundhedsfremme", samt kommentar til rapporten fra Kristeligt Dagblad. Vi drøfter den på næste møde.
<http://www.infomedia.dk/mo/ShowArticle.aspx?Duid=e1cb5a8f&UrlID=b5eb8c78-0aa1-4526-8fd4-97673db91838&Profile=650>
http://www.sst.dk/Publ/Publ2009/CFF/Etik/Etik_i_forebyggelse.pdf
Brian opfordrede i denne sammenhæng udvalget til at være opmærksom på at foreningens fonde kunne opfordres til at styrke forskning og udvikling med emner indenfor forebyggelse.

- Stor enighed om at det er en god kultur for udvalget at rundsende artikler eller oplysninger om arrangementer til vore temaer.

Ad 3: TR området: Ethiske dilemmaer og involvering

Jeanette er efter vellykket møde med TRer i Region Sjælland blevet inviteret til på TR-landsmøde at tale om Ethiske dilemmaer i TR arbejdet, med fokus på dilemmaer mellem leder og TR.

Det har været drøftet med TR rådet at emnet Ethiske udfordringer/dilemmaer kunne indgå som basiselement i TR kurserne.

Udvalget var meget enig i at dette er vigtigt: TR vil stå stærkt med en forståelse af at kunne adskille rolle, funktion og de personlige forhold, bl.a. i situationer mellem leder og kolleger, Brian nævnte at dette behov også findes hos SR og ledere i foreningen med det dilemma at en medarbejder skal kunne udøve god kvalitet sideløbende med arbejdspladsproblemer. Udvalget understreger vigtigheden af at klargøre: Hvilke problemer man går til TR med og hvilke direkte til lederen?

Konklusion: Ethisk udvalg støtter op om at Jeanette indgår som underviser vedr. etik i rollen som TR – gerne som basisviden i TR-uddannelsen.

Udvalget vil, som forum for rådgivning, gerne følge op på indsatsen

Ad 4: Autorisationsloven. Konsekvenser og professionens etiske dilemmaer

Udvalgets 2. drøftelse af emnet: (1.drøftelse: se ref. 9.september)

Fra udvalgets 1.drøftelse:

Udvalgets for forståelse for hvordan autorisationsloven, med skærpet krav til autencitet, kan afføde etiske dilemmaer:

Autorisationsloven giver fysioterapeuten fuld magt til at bedømme og bestemme hvad patienten fejler, f.eks. indeholdende en fysioterapeutisk diagnose indenfor et afgrænset område.

Med autorisationsloven har vi fået et skærpet krav, så man som professionel må tage sit ansvar alvorligt, handle med autencitet (at man gør det man siger) og ikke gemme sig under en lægeordination.

Kravet er at vi undersøger og behandler så evidensbaseret som muligt mhp. at kunne handle autoritativt som professionel, at vi kan argumentere med hvad vi gør og hvorfor. (Evidensbaseret ydelse: balancen mellem forskningsviden, fysioterapeutens erfaringsanvendelse og patientens/borgerens ret)

Fokusområder valgt på mødet som baggrund for indstilling til Hovedbestyrelsen:

- Autorisation/ Autonomi/ Autencitet
Den enkelte fysioterapeuts bevidsthed om disse begreber
- Større professionsansvar
Øget autonomi giver øget ansvar og dermed ansvar på professionens vegne. Det selvstændige ansvar i samarbejdsflader. Det sundhedsprofessionelle ansvar overfor samfundet.

- Faglig standard
Opmærksomhed på og kendskab til faglige standard og dermed den faglige etik
- Fagligt ansvar
Fagligt ansvar med juridisk konsekvens
Styrkelse af arbejdstilrettelæggelse/organisering af ansvarsområder
Hvad er best practice ved de givne vilkår? Ofte et valg mellem faglig og økonomisk vurdering. De etiske dilemmaer bliver at vælge. Forpligtelse til aktivt at tilkendegive mening ved en grænseoverskridelse.
- Autonomi og fagetik
Etisk forpligtelse individuelt, arbejdsplads, forening

Autorisation, autonomi, autenticitet:

Begreber hvis mening skal være klare for professionen og den enkelte fysioterapeut som baggrund for udvikling af status, kompetent fagligt skøn og respekteret fagudøvelse

Større professionsansvar:

Øget autonomi giver øget selvstændigt ansvar og ansvar på professionens og fagets vegne og værdighed. Har vi som profession den evidensbaseret og kultur der skal til at løse komplekse sundhedsopgaver.?

Professionsviden

Evidenskravet kan true friheden og det fysioterapeutiske skøn (autonomi og autenticitet). Det er en risiko hvis vi er for snævre i forståelsen og angsten for evidens. Evidens er mere end forskningsbaseret viden. Evidenskravet indeholder balancen mellem forskningsviden, fysioterapeutens systematiske erfaringsanvendelse og patientens/borgerens krav til ydelsen. Den balance er vigtig for at styrke den enkelte fysioterapeuts bevidsthed om det sundhedsprofessionelle ansvar.

Professionsopfattelse

Vi skal udvikle og leve op til den tillid hos befolkningen som vi allerede har. Gennem kvalitetsudvikling af det fysioterapeutiske arbejdsfelt udvikler vi identitet og fysioterapeutisk forståelse.

Faglig standard:

Der er et kollektivt og individuelt krav til at professionen udvikler faglig standard samt balance mellem faglig og økonomisk vurdering af indsats:

Øget professionel handling vedr.:

- opmærksomhed på og kendskab til krav om faglig standard og dermed
- faglig etik
- juridisk konsekvens
- ansvar for at anvende og udfordre den faglige standard i arbejdstilrettelæggelsen.

Et grundtema i udvikling og anvendelse af professionel faglig standard er den kliniske

ræssonering. En pligt til at være bevidst om handling, hvorfra den professionelle kan afkræfte/bekræfte sit valg, og dermed fremhæve den fysioterapeutiske diagnostik (dynamisk diagnostik)

Fagligt ansvar:

Det faglige ansvar udfolder sig på 3 niveauer:

Det personlige ansvar

Personlig viden, færdighed og kompetence, professionel autencitet

Arbejdspladsens ansvar

Stille krav til at ansatte udvikler sig mht fysioterapeutisk diagnostik, klinisk refleksion, fagudvikling og kompetenceudvikling, hvorved arbejdspladsen udvikler sig.

Organisationens ansvar

Sikre indflydelse i relevante organer og stille krav til såvel den enkelte fysioterapeut som til arbejdspladser/ledere.

Vi ved, at offentlige arbejdspladser har kvalitetsstandarder. Det er et frivilligt, etisk skøn hvorledes disse bedst efterleves. Det kan være et dilemma, idet den professionelle har pligt til at klargøre hvad man kan/skal udføre indenfor de givne vilkår.

Private fysioterapiklinikker har ikke nødvendigvis kvalitetsstandarder, hvilket udgør et stort etisk dilemma.

Hvis en uddannet fysioterapeuts viden/kunnen ikke samstemmer med en overordnet standard og et økonomisk vilkår er det en pligt at 1) udøve best practise i forhold til patienten, 2) gøre opmærksom på det etiske dilemma (den etiske fordring).

Autonomi og fagetik:

Autonomi og fagetik

- vi er en profession i fuld udvikling
- vi sætter vores fag i bevægelse
- vi forstår fagets muligheder og begrænsninger
- vi ved hvorfor vi yder som vi gør
- ydelsen tjener patienten bedst

Autonomi, politik og etik:

Prioritering og forpligtelse i organisationen:

- hvad udvikler professionen?
- hvad støtter professionen?

Forpligtelsen ligger på alle 3 ansvarsniveauer (personligt, arbejdsplads, organisation)

Indstilling til HB: At HB drøfter Autorisationsloven og professionens etiske dilemmaer vedr. skærpet krav til faglig standard og fagligt ansvar

Ad 5 Etik i fysioterapi, WCPT kongres 2011. Samarbejde i Nordisk Forum for Etik

I forbindelse med WCPT kongressens Focused Symposia 2011 er indsendt abstract til panel debat: FORGING LINKS TO MORAL ACTION: REACHING BEYOND BOUNDARIES.

Jeanette er inviteret til at medvirke som repræsentant for Europaregionen. Hendes rolle bliver at styre den 1½ timer lange debat mellem de 4-5 paneldeltagere og tilhørerne. Udvalget udtrykte begejstring herfor!!

Samtidig ønsker vi at de nordiske foreninger sammen indsender ønske om at

- dels udforme en nordisk poster samt
- dels indsende forslag til en Network Session. Dertil udarbejder Jeanette og Nina en abstract, der skal drøftes og anerkendes af den samlede nordiske gruppe. Networket skal fokusere på muligheden for at skabe en netværks gruppe/ evt. sub group i WCPT. Planlægningen kan blive via Skype eller et fysisk møde.

Ad 6 Habilitet indenfor foreningens Råd og udvalg med besluttende/indstillende myndighed.

Regler for habilitet har for nylig været i fokus i forskellige råd, udvalg og HB. Bør hvert Råd/Udvalg have egne regler for habilitet eller kunne foreningen have generelle regler?

Emnet blev taget op til evt. videre drøftelse:

Gælder habilitetsspørgsmålet både intern og ekstern virksomhed? Handler problemet om at vi er en lille gruppe hvoraf ganske få er gengangere i både udførende og besluttende led?

Vi bør se på hvordan Videnskabsetisk Råd forholder sig på området, der bl.a. er kendt for at lægmænd skal være involveret i besluttende fora.

Hvad vil det sige at være "bedst kvalificeret" til at vurdere sager i en forening med stor bredde? Vigtigt at Råd og Udvalg fremstår med klar legitimitet til at vurdere til rang og økonomiske midler!

Konklusion: For at afklare om der er tale om etisk dilemma/problemstilling ønsker udvalget mere baggrundsviden om udvalgenes kommissorier og valgprocedurer.

Nina finder disse oplysninger til udsendelse

Ad 7 Kommende temadrøftelser

- På mødet i februar vil vi drøfte: Hvor meget bør Danske Fysioterapeuter gennem sine fonde medvirke til udvikling af professionens forskning? Alle forbereder sig. Send gerne relevant materiale ud på forhånd. På [fysio.dk http://fysio.dk/fafo/Fonde-og-legater/](http://fysio.dk/fafo/Fonde-og-legater/) finder du samtlige tildelinger over en årrække.
- På mødet vil vi desuden have 1. Drøftelse om emnet: Etnicitet i fysioterapi i dag. Der er mange mulige indgangsvinkler. Et forslag var at relatere emnet til rehabilitering. For yderligere uddybning: Se udvalgets side med temaforslag. Jeanette søger bachelor og master opgaver vedr. området.
- Nyt på temalisten: Placebobehandling. Bevidst eller ubevidst fastholdelse af patienter?

Ad 8 Drøftelse af indkomne artikler, bøger og konferencer

- Alik og Annemarie kommenterede: Internationalisering og professionalisering v. Katrin Hjort og Stine Engel: Med udgangspunkt i professionsteorien: om de 3 au'er: Autorisation/ Autonomi/ Autencitet.

Om professionens betydning og om at have magt og få opmærksomhed som profession – at bringe vores viden til torvs mhp at berige samfundet.

Om at udvikle strategier: "Strategi handler om at være forskellig fra andre og konkurrere på egne præmisser"...hvis man vil skabe vedvarende konkurrencefordele må man finde frem til det unikke og konkurrere på det".

- Hanne og Jeanette kommenterede: Occupational therapy, professional development, and ethics v. Morten Dige: Alle professioner med relationelt fokus er etisk vinklet. Etik er mål, mens moral er midlet.
Styret af fastholdelse af professionens organisatoriske mål: etik øger evnen til at se udover sine egne færdigheder og videre til en tværfaglig indgang til problemløsningerne.
- Jeanette og Hanne refererede fra konferencen på Rigshospitalet 6. nov.: "En sundhedsfaglig dialog" v. Uffe Juul Jensen og Kari Matinsen. Især UJJ var yderst god at høre vedr. fag og etik.

Ad 9 Arbejdsopgaver til næste gang

Alle: Fagfestival 2012, forberedende drøftelse

JP/NH: Nordisk samarbejde om WCPT kongres 2011

NH: Regler for habilitet. Kommissorier mm udsendes

JP: Bachelor/Master projekter om Etnicitet

AW: materiale om placebobehandling.

Alle: forberede drøftelse til næste møde: Kommentarer til Sundhedsstyrelsens Rapport "Etik i forebyggelse og Sundhedsfremme" se punkt 2.

Ad 10 Evt.

Intet

Ad 11 Indstillinger/henstillinger til HB

Indstilling til HB: At HB drøfter Autorisationsloven og professionens etiske dilemmaer vedr. skærpet krav til faglig standard og fagligt ansvar

Ad 12 Næste møde:

22. Februar 2010, 9.15 – 15.30

Følgende møder: 19. maj, 9. september 22. november